

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ
„ADOLF HAIMOVICI”
ETAPA LOCALĂ
SUCEAVA - 17 FEBRUARIE 2024
CLASA a XI-a

H2 **Filiera Teoretică: Profilul Real – Specializarea Științe ale naturii**
BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

1. Considerăm matricea: $A = \begin{pmatrix} 1 & -\sqrt{3} \\ \sqrt{3} & 1 \end{pmatrix}$

- a) (2p) Să se arate că: $A^3 + 8 \cdot I_2 = O_2$
 b) (3p) Determinați inversa matricei A^5
 c) (2p) Determinați A^{2025}

prof. Lucaci Aurica

Soluție:

a) Prin calcul obținem: $A^2 = A \cdot A = \begin{pmatrix} 1 & -\sqrt{3} \\ \sqrt{3} & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & -\sqrt{3} \\ \sqrt{3} & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 & -2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} & -2 \end{pmatrix} \Rightarrow$

$$A^3 = A^2 \cdot A = \begin{pmatrix} -2 & -2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} & -2 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 & -\sqrt{3} \\ \sqrt{3} & 1 \end{pmatrix} = -8 \cdot I_2 \Rightarrow A^3 + 8 \cdot I_2 = O_2 .$$

b) Folosind relația de la punctul a) obținem:

$$A^6 = (A^3)^2 = (-8 \cdot I_2)^2 = 64 \cdot I_2 \Rightarrow A^5 \cdot \left(\frac{1}{64} \cdot A \right) = \left(\frac{1}{64} \cdot A \right) \cdot A^5 = I_2 \Rightarrow (A^5)^{-1} = \frac{1}{64} A = \begin{pmatrix} \frac{1}{64} & \frac{-\sqrt{3}}{64} \\ \frac{\sqrt{3}}{64} & \frac{1}{64} \end{pmatrix} .$$

c) $A^{2025} = (A^3)^{675} = (-8 \cdot I_2)^{675} = -2^{2025} \cdot I_2 = \begin{pmatrix} -2^{2025} & 0 \\ 0 & -2^{2025} \end{pmatrix} .$

Barem

a)	Demonstrează că $A^2 = \begin{pmatrix} -2 & -2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} & -2 \end{pmatrix}$	1 p
	Demonstrează că $A^3 + 8 \cdot I_2 = O_2$	1p
b)	Demonstrează că $A^5 \cdot \left(\frac{1}{64} \cdot A \right) = \left(\frac{1}{64} \cdot A \right) \cdot A^5 = I_2$	2p
	Demonstrează că $(A^5)^{-1} = \begin{pmatrix} \frac{1}{64} & \frac{-\sqrt{3}}{64} \\ \frac{\sqrt{3}}{64} & \frac{1}{64} \end{pmatrix}$	1p
c)	Demonstrează că $A^{2025} = \begin{pmatrix} -2^{2025} & 0 \\ 0 & -2^{2025} \end{pmatrix}$	2p

2. (7p) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{[x^3 + 3x]}{[x]^3 + 3[x]}$, unde $[a]$ este partea întreagă a lui a .

Soluție: Condițiile de parte întreagă duc la : $x^3 + 3x - 1 < [x^3 + 3x] \leq x^3 + 3x$ (1)

și $(x-1)^3 + 3(x-1) < [x]^3 + 3[x] \leq x^3 + 3x \Rightarrow \frac{1}{x^3 + 3x} \leq \frac{1}{[x]^3 + 3[x]} < \frac{1}{(x-1)^3 + 3(x-1)}, \forall x > 1$ (2)

Din relațiile (1) și (2) obținem $\frac{x^3 + 3x - 1}{x^3 + 3x} < \frac{[x^3 + 3x]}{[x]^3 + 3[x]} < \frac{x^3 + 3x}{(x-1)^3 + 3(x-1)}, \forall x > 1$ (3)

Deoarece $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 + 3x - 1}{x^3 + 3x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 + 3x}{(x-1)^3 + 3(x-1)} = 1$, din relația (3), conform Criteriului „Cleștelui”

obținem $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{[x^3 + 3x]}{[x]^3 + 3[x]} = 1$.

Barem

Demonstrează că $\frac{x^3 + 3x - 1}{x^3 + 3x} < \frac{[x^3 + 3x]}{[x]^3 + 3[x]} < \frac{x^3 + 3x}{(x-1)^3 + 3(x-1)}, \forall x > 1$	3p
Demonstrează că $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 + 3x - 1}{x^3 + 3x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 + 3x}{(x-1)^3 + 3(x-1)} = 1$	2p
Finalizare	2p

3. Fie funcția $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{3}{2x^2 + 3} + \frac{2}{3x^2 + 2}$ și numerele distincte $a, b, c \in (0, \infty)$.

Se cere:

a) (4p) Demonstrați că $f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) = 2, \forall x \in (0, \infty)$

b) (3p) Demonstrați că punctele $A\left(f(a), f\left(\frac{1}{a}\right)\right), B\left(f(b), f\left(\frac{1}{b}\right)\right), C\left(f(c), f\left(\frac{1}{c}\right)\right)$ sunt coliniare.

prof. Bursuc Ion

Soluție

a) Prin calcul direct obține: $f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) = \frac{3}{2x^2 + 3} + \frac{2}{3x^2 + 2} + \frac{3}{\frac{2}{x^2} + 3} + \frac{2}{\frac{3}{x^2} + 2} =$

$\frac{3}{2x^2 + 3} + \frac{2}{3x^2 + 2} + \frac{3x^2}{2 + 3x^2} + \frac{2x^2}{3 + 2x^2} = \left(\frac{3}{2x^2 + 3} + \frac{2x^2}{3 + 2x^2}\right) + \left(\frac{2}{3x^2 + 2} + \frac{3x^2}{2 + 3x^2}\right) = 2, \forall x \in (0, \infty)$

b) Punctele $A\left(f(a), f\left(\frac{1}{a}\right)\right), B\left(f(b), f\left(\frac{1}{b}\right)\right), C\left(f(c), f\left(\frac{1}{c}\right)\right)$ sunt coliniare dacă și numai dacă

$$\Delta = \begin{vmatrix} f(a) & f\left(\frac{1}{a}\right) & 1 \\ f(b) & f\left(\frac{1}{b}\right) & 1 \\ f(c) & f\left(\frac{1}{c}\right) & 1 \end{vmatrix} = 0.$$

Folosind proprietățile determinanților obținem $\Delta = \begin{vmatrix} f(a) & f\left(\frac{1}{a}\right) + f(a) & 1 \\ f(b) & f\left(\frac{1}{b}\right) + f(b) & 1 \\ f(c) & f\left(\frac{1}{c}\right) + f(c) & 1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} f(a) & 2 & 1 \\ f(b) & 2 & 1 \\ f(c) & 2 & 1 \end{vmatrix} = 0$.

Barem

a)	Demonstrează că $f(x) + f\left(\frac{1}{x}\right) = 2, \forall x \in (0, \infty)$	4p
b)	Scrie condiția de coliniaritate $\Delta = 0$	1p
	Demonstrează că $\Delta = 0$	2p

4.(7p) Fie funcția $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = a\sqrt{x^2 + x} - b\sqrt{x^2 + 1}$ cu $a, b \in \mathbb{R}^*$. Determinați a și b știind că dreapta de ecuație $y = x + 1$ este asimptotă oblică spre $+\infty$.

Soluție

Determinăm numerele reale a și b astfel încât dreapta de ecuație $y = mx + n$ să fie asimptotă oblică spre $+\infty$ și să coincidă cu dreapta de ecuație $y = x + 1$. Vom obține

$$1 = m = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{a\sqrt{x^2 + x} - b\sqrt{x^2 + 1}}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(a\sqrt{1 + \frac{1}{x}} - b\sqrt{1 + \frac{1}{x^2}} \right) = a - b.$$

$$1 = n = \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - mx) = \lim_{x \rightarrow \infty} (a\sqrt{x^2 + x} - (a-1)\sqrt{x^2 + 1} - x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(a(\sqrt{x^2 + x} - \sqrt{x^2 + 1}) + \sqrt{x^2 + 1} - x \right) =$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{a(x-1)}{\sqrt{x^2 + x} + \sqrt{x^2 + 1}} + \frac{1}{\sqrt{x^2 + 1} + x} \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{a\left(1 - \frac{1}{x}\right)}{\sqrt{1 + \frac{1}{x}} + \sqrt{1 + \frac{1}{x^2}}} + \frac{1}{\sqrt{x^2 + 1} + x} \right) = \frac{a}{2} \Rightarrow a = 2, b = 1$$

Barem

	Pune condiția $1 = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} \Leftrightarrow a - b = 1$	2p
	Pune condiția $1 = \lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - x) \Leftrightarrow \frac{a}{2} = 1$	4p
	Finalizare	1p

Notă: Orice altă soluție corectă se va puncta corespunzător.